МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА РОЗМОВНОГО ЖАНРУ»

Рівень вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
Спеціальність «Перформативні мистецтва»
Спеціалізація «Сценічне мистецтво»
Галузь знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

м. Івано-Франківськ – 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Театральна діаспоріана» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», спеціальності «Перформативні мистецтва» за освітньо-професійною програмою «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно».

Розробник: канд. мистецтвознавства, доцент **Карпаш О. М.**

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми _____Кукуруза Н. В.

Схвалено на засіданні кафедри сценічного мистецтва і хореографії

протокол № 01 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри _____Кукуруза Н. В.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту мистецтв

протокол №01 від 28 серпня 2026 року

Голова науково-методичної ради _____ Макогін Г.В.

Затверджено

Директор / декан _____ Федорак В.В.

31 серпня 2026 року

1. Загальна інформація	
Назва навчальної дисципліни	Майстерність актора розмовного жанру
ПІБ	Карпаш Оксана Мирославівна
Контактний телефон викладача	+380680504803
E-mail викладача	oksana.karpash@cnu.edu.ua
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ECTS, 90 годин
Курс (рік навчання)	II
Семестр	I
Форма підсумкового контролю	залік
Мова навчання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Графік консультацій	Очні консультації згідно з графіком

2. Передумови вивчення навчальної дисципліни

При вивченні навчального курсу використовують знання, отримані з таких дисциплін: Майстерність актора, Мистецтво художнього слова, Психологія мистецтва у закладах вищої освіти

3. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Майстерність актора розмовного жанру» є однією вибіркових навчальних дисциплін спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво (вивчається у І семестрі ІІ курсу).

Основна мета. Дослідження та стратегія. Створення власного унікального стилю, управління аудиторією на глибинному рівні, аналіз мовленнєвих стратегій.

Технічний фокус. Мовленнєва психологія, маніпулятивні та контрманіпулятивні техніки, ведення жорстких переговорів, імпровізація у стресових умовах.

Робота з текстом. Створення власного унікального контенту (авторські лекції, стендап, ток-шоу), вміння адаптувати текст під будь-яку аудиторію без підготовки (володіння діалектами певного регіону, іноземною мовою).

Жанрове різноманіття. Складні сучасні формати: політичні дебати, панельні дискусії, моделювання кризових комунікацій, подкастинг, відеоблогінг.

Режисерська та педагогічна діяльність. Здобувач вчиться самостійно здійснювати режисуру заходів або викладати цей предмет іншим.

Науковий компонент. Аналіз мовленнєвих трендів, написання кваліфікаційної роботи, розробка власних методик навчання розмовного жанру.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у здобувачів поглиблених професійних компетентностей у сфері розмовного естрадного та сценічного мистецтва, опанування специфіки текстової інтерпретації, імпровізації, взаємодії з різними типами аудиторії та створення індивідуального художньо-мовленнєвого продукту.
Основні завдання:
Вивчення жанрової специфіки розмовного мистецтва (конферанс, стендап, монолог, естрадна мініатюра, сторітелінг).
Вдосконалити техніку сценічного мовлення на вищому виконавському рівні.
Розвинути навички психологічної саморегуляції та управління увагою публіки.
Навчитися трансформувати авторський або власний текст у дієву естрадну форму.
У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен знати:
Еволюцію та сучасні тенденції розвитку розмовних жанрів.
Закони композиції естрадного виступу та специфіку роботи з мікрофоном.
Методики імпровізації та взаємодії із «складною» аудиторією.
Здобувач повинен вміти:
Самостійно створювати та виконувати репертуарний матеріал розмовного жанру.
Володіти високою культурою мовлення, логікою та підтекстом.
Утримувати увагу глядача в умовах безпосереднього спілкування (інтерактиву).

5. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні мистецькі задачі у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до вільного, точного й стилістично доцільного використання державної та іноземної мов у професійному середовищі: в усному і письмовому фаховому дискурсі, наукових текстах, публічних виступах та міжнародній комунікації.

ЗК2. Здатність переносити теоретичні концепції та методи на розв'язання конкретних фахових задач, адаптувати набуті знання до нових і нестандартних ситуацій у практиці сценічного мистецтва.

ЗК3. Здатність свідомо й ефективно використовувати цифрові інструменти та інформаційно-комунікаційні технології в художній, науково-дослідній і педагогічній діяльності; критично оцінювати цифровий контент та забезпечувати інформаційну безпеку.

ЗК6. Здатність ініціювати й розробляти оригінальні художні та організаційні ідеї, виходити за межі усталених підходів, генерувати нестандартні рішення творчих і професійних проблем.

ЗК7. Здатність ефективно працювати як у складі творчих і фахових колективів – беручи на себе різні ролі, зокрема лідерську, – так і самостійно планувати й реалізовувати завдання з повною відповідальністю за їх результат.

ЗК8. Здатність до повноцінної взаємодії з представниками різних культур, мов і фахових спільнот; усвідомлення культурного розмаїття як ресурсу для художньої творчості та наукового діалогу.

Фахові (спеціальні) компетентності

ФК2. Здатність на поглибленому рівні застосовувати і творчо синтезувати специфічну систему виражальних засобів сценічного мистецтва – пластичних, звукових, акторських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних – при самостійному створенні та художньому осмисленні складних сценічних творів.

ФК4. Здатність брати на себе відповідальність за організацію та координацію роботи творчої групи в процесі підготовки і випуску сценічного твору: розподіляти задачі, узгоджувати художні рішення і забезпечувати якість спільного продукту.

ФК5. Здатність розробляти, реалізовувати й оцінювати культурно-просвітницькі ініціативи та мистецькі проєкти, спрямовані на популяризацію українського і світового сценічного мистецтва, – включно з фестивалями, конкурсами, освітніми програмами та медійними форматами.

ФК7. Здатність осмислювати власний творчий задум і сценічний твір у широкому соціокультурному,

естетичному та мистецько-історичному контексті; рефлексувати над співвідношенням авторської інтерпретації та зовнішніх художніх традицій. **ФК8.** Здатність передавати спеціальні знання про сценічне мистецтво та власний виконавський і педагогічний досвід у різних форматах і для різних аудиторій; розробляти авторські методики, навчальні матеріали й програми практичної підготовки.
Програмні результати навчання
ПРН 05. Демонструвати поглиблену техніку сценічного виконавства – внутрішню і зовнішню – та самостійно втілювати складні художні образи, використовуючи весь арсенал виражальних засобів акторської і сценічної мови. **ПРН 06.** Самостійно відбирати, аналізувати та інтерпретувати драматургічний і сценічний матеріал; обирати концептуально обґрунтовані художні засоби для реалізації задуму з урахуванням жанрового, стильового та культурного контексту. **ПРН 10.** Генерувати оригінальні творчі ідеї, що виходять за межі відтворення наявних зразків; проєктувати і реалізовувати авторські сценічні концепції з обґрунтуванням їх художньої та культурної цінності. **ПРН 11.** Ефективно взаємодіяти в складі творчого колективу, розуміючи природу художнього синтезу в сценічному творі; координувати роботу окремих учасників процесу та брати відповідальність за якість спільного результату. **ПРН 12.** Розробляти й реалізовувати культурно-просвітницькі ініціативи, фестивальні та конкурсні проєкти, спрямовані на популяризацію сценічного мистецтва; залучати медійні, цифрові та партнерські ресурси для досягнення проєктних цілей. **ПРН 16.** Передавати фаховий виконавський і педагогічний досвід у різних форматах – майстер-класи, індивідуальне наставництво, навчально-методичні матеріали; сприяти професійному розвитку інших осіб, спираючись на рефлексію власної практики.

6. Організація навчання											
Вид заняття	Загальна кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
лекції	4					—					
практичні заняття / семінарські заняття	26					—					
лабораторні заняття						—					
самостійна робота	60					—					
Тема	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	
1. **Специфіка розмовних жанрів та вербальна дія з глядачем** Еволюція розмовного жанру: від класичного конферансу до сучасного Stand-up шоу.	2			2	4	—	—	—	—	—	
Психотехніка актора розмовного жанру. Подолання сценічного страху, робота в зоні «публічної самотності» та прямого контакту.		2		4	6	—	—	—	—	—	
Конферанс як вид мистецтва. Лінійний, театралізований та комедійний конферанс. Ведення концертних програм та офіційних заходів.		4		6	10	—	—	—	—	—	
Технічні засоби. Специфіка роботи з мікрофоном (провідний, радіомікрофон, петличка) та сценічним простором.		2		2	4	—	—	—	—	—	
2. **Створення індивідуальної програми та імпровізація.** Художнє слово та літературні жанри на естраді. Байка, гумореска, новела, естрадний монолог. Робота над логікою мовлення та композицією тексту.	2			8	10						
Мистецтво Stand-up та сторітелінгу. Пошук особистої теми, написання «сетапу» та «панчлайну». Робота від власного «Я».		4		8	12						

Мовленнєва імпровізація та інтерактив. Робота з репліками із залу. Хеклінг (Heckling) та методи нейтралізації агресивних чи занадто активних глядачів.		4		10	14					
Репетиційний період та випуск номера. Монтаж індивідуальної програми здобувача.		10		20	30					
Разом	4	26		60	90	—	—	—	—	—

Поточний контроль			
Тема заняття	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
Психотехніка актора розмовного жанру. Подолання сценічного страху, робота в зоні «публічної самотності» та прямого контакту.	Тестування технічних навичок	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Конферанс як вид мистецтва. Лінійний, театралізований та комедійний конферанс. Ведення концертних програм та офіційних заходів.	Творчий показ	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Технічні засоби. Специфіка роботи з мікрофоном (провідний, радіомікрофон, петличка) та сценічним простором.	Практична перевірка вмінь	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Байка, гумореска, новела, естрадний монолог. Робота над логікою мовлення та композицією тексту.	Письмова контрольна робота	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Мистецтво Stand-up та сторітелінгу. Пошук особистої теми, написання «сетапу» та «панчлайну». Робота від власного «Я».	Творчий показ	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Мовленнєва імпровізація та інтерактив. Робота з репліками із залу. Хеклінг (Heckling) та методи нейтралізації агресивних чи занадто активних глядачів.	Моделювання ситуації	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Самостійна робота			
Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	Рівень

Перегляд виступів майстрів розмовного жанру, естрадних-шоу-програм	Усний аналіз переглядів	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Створення авторських стендап-монологів, фейлетонів, конферансу (промови ведучого) або публіцистичних виступів	Аналіз письмового завдання	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Написання рецензії або аналітичного есе на виступ відомого артиста розмовного жанру (класичного чи сучасного).	Аналіз письмового завдання	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	A–F (100–1)
Створення сторітелінгу на тему, притаманну регіону здобувача.	Сценічне втілення	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	
Створення монологу з додаванням іноземної мови.	Сценічне втілення	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10 ПРН 11, ПРН 12. ПРН 16	
Індивідуальні завдання			
Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень

7. Критерії оцінювання результатів навчання	
Форма підсумкового контролю	залік
Загальна система оцінювання	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання результатів навчання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Вага оцінювання форм поточного контролю	
лекції	
практичні / семінарські	35
лабораторні	
індивідуальне завдання	
контрольна робота	
самостійна робота	15
Вага оцінювання форми підсумкового контролю	
залік	50

Шкала оцінювання	
Рівень	Критерій

A (90–100)	Здобувач вищої освіти демонструє глибокі системні знання навчального матеріалу, вільно володіє понятійним апаратом, здатний самостійно аналізувати, узагальнювати та застосовувати отримані знання у стандартних і нестандартних ситуаціях.
B (80–89)	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу, впевнено застосовує основні теоретичні положення та допускає незначні неточності.
C (70–79)	Здобувач вищої освіти загалом правильно відтворює навчальний матеріал, володіє основними знаннями та навичками, але допускає окремі помилки у застосуванні.
D (60–69)	Здобувач вищої освіти володіє базовими знаннями навчального матеріалу, відповіді є неповними, наявні суттєві неточності та труднощі у практичному застосуванні.
E (50–59)	Здобувач вищої освіти демонструє мінімально достатній рівень знань, відтворює лише окремі положення навчального матеріалу та допускає значну кількість помилок.
FX (26–49)	Здобувач вищої освіти не засвоїв значну частину навчального матеріалу, допускає грубі помилки, але має можливість повторного складання підсумкового контролю.
F (1–25)	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не здатний виконати основні завдання дисципліни та потребує повторного вивчення курсу.

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/ctufpk)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/kvweic)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/pxfcef)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/vzzmem)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/kipjui)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу та контроль знань здобувачів здійснюються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (http://surl.li/rokxqk) і Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (https://surl.lt/uinnsy).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (https://surli.cc/caszlv).

9. Рекомендована література

Основна література

1. Бондарчук С. К. Майстерство актора. Мімограмота : навч. посібник. Київ : Видавець Савчук О. О., 2023. 184 с.
2. Картер Д. Біблія комедії. Повний посібник зі стендапу: від написання до виступу / пер. з англ. Київ : Книгарня «Є», 2021. 304 с.
3. Савченко К., Голубєв В. Походження та розвиток стендапу як жанру сценічного мистецтва. Арт-платформа. 2025. № 1 (11). С. 104–115.

4. Шумило Н. В. Стендап як новий жанр гумору в Україні: соціокультурний вимір. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2024. № 3. С. 175–181.

Додаткова література

1. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману» : навч. посібник. Київ : Ліра-К, 2019. 304 с.
2. Барнич М. М. Психотехніка актора. Майстер-клас. Київ : Книгарня «Є», 2020. 256 с.
3. Веселовська Г. Г. Сучасне театральне мистецтво : навч. посібник. Київ : НАККіМ, 2014. 142с.
4. Казьміна Н. Ю. Естрадно-мовленнєві жанри: теорія та практика виконавства. Київ : Мистецтво, 2011. 192 с.
5. Кукуруза Н. В. Майстерність ведучого: навч. посібник. Івано-Франківськ, 2010. 176 с.
6. Кох І. Е. Сценічна дія та розмовний жест актора. Львів : Світ, 2008. 215 с.
7. Кузнецов Е. М. З історії конферансу та естрадного розмовного мистецтва : хрестоматія. Київ : КНУКіМ, 2010. 156 с.
8. Марко В. П. Аналіз художнього твору: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2013. 280 с.

Додаткові електронні ресурси

Анатолій Паламаренко
https://www.youtube.com/watch?v=Gza7P8BHPJw&list=PLsEgWQ_WMKloIYohkaNYagk3OQ9fHj1mP
Володимир Пушкар
https://www.youtube.com/watch?v=3J0KUhQPeLE

Викладач **Карпаш О. М**.